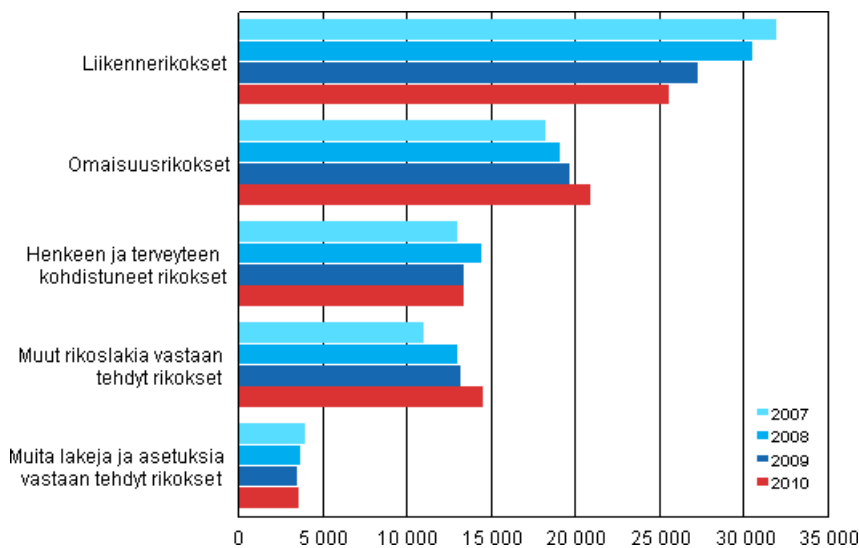

Syyttäjän ratkaisut 2010

Syyttäjä nosti 61 000 syytettä vuonna 2010

Vuonna 2010 syyttäjä ratkaisi Tilastokeskuksen mukaan 78 300 rikosoikeudellista asiaa, mikä on liki 900 enemmän kuin vuotta aiemmin. Syyteratkaisuun syyttäjä päätyi 61 100 asiassa, mikä on 800 asiaa enemmän kuin vuonna 2009. Syyttäjällä päättyneitä juttuja oli 17 200, joista lähes puolet oli syyttämättä jättämissä.

Syyttäjän ratkaisemat asiat rikoksittain 2007–2010

Kaikista syyttäjän ratkaisemista asioista oli liikenne rikoksia lähes 33 prosenttia, omaisuusrikoksia 27 prosenttia ja henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia 17 prosenttia. Liikenne rikoksista erityisesti törkeiden rattijuopumusten määrä on laskenut tasaisesti viime vuosina. Omaisuusrikosten määrää on kasvattanut näpistys-, varkaus- ja petosjuttujen lisääntyminen. Vuonna 2010 lisääntyi voimakkaasti myös huumausainerikosjuttujen määrä.

Syyttämättä jättämispäätöksiä tehtiin henkilötasolla 22 800, lähes kaksi prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Eniten syyttämättä jättämispäätöksiä tehtiin pahoinpitelyrikoksissa. Näytön riittämättömyys oli syynä syyttämättä jättämiseen 64 prosentissa kaikista tapauksista. Syyttäjä voi lakiin perustuvan harkintavaltansa nojalla tehdä seuraamusluontoisen syyttämättä jättämispäätöksen, vaikka olisi riittävä näyttö syytteen ajamiseksi. Vuonna 2010 tehtiin seuraamusluontoisia syyttämättä jättämispäätöksiä 5 700, mikä on saman verran kuin edellisellä vuotena.

Syyttämättä jätetyt henkilöt syyttämättäjättämisperusteittain 2009–2010

Syyttämättäjättämisperuste	Vuosi	
	2010	2009
Syyttämättä jätetyt yhteensä	22 761	22 326
Ei rikos	515	526
Ei näyttöä	14 592	14 042
Syyteoikeus vanhentunut	491	559
Ei syyteoikeutta	1 478	1 517
Vähäisyysperuste	1 990	1 979
Nuoruusperuste	360	409
Kohtuusperuste	2 316	2 332
Yhtymisperuste	703	694
Tieliikennelain 104 pykälä 1 momentti	77	104
Muu lainkohta	239	164

Syyttäjän käsittelemistä asioista 70 prosenttia ratkaistiin alle kahdessa kuukaudessa. Yli puoli vuotta käsittely kesti 11 prosentissa kaikista asioista. Keskimääräinen käsittelyaika syyttäjän ratkaisemissa asioissa oli 2,2 kuukautta. Rikoksen tekopäivästä syyttäjän ratkaisuun kului keskimäärin 7,6 kuukautta. Keskimääräinen aika vaihtelee suuresti eri rikostyyppien välillä. Pisimmän ajan rikoksen tekopäivästä syyttäjän ratkaisuun veivät talousrikokset, kuten törkeät veropetokset, kirjanpitorikokset ja velallisen epärehellisyys. Nopeimmin syyttäjä ratkaisi rattijuopumukset ja muut liikenne rikokset.

Tilastokeskus on julkaissut syyttäjä-tilastoa vuodesta 1979 lähtien. Tilasto sisältää kaksi osakokonaisuutta, syyttäjällä päätyneiden juttujen tilaston ja tilaston syyttämättä jätetyistä. Päätyneissä jutuissa tilastoitava yksikkö on juttu, syyttämättä jätettyjen tilastoissa se on syyttämättä jätetty henkilö. Tilastossa on myös juttujen keskimääräiset käsittelyajat rikoksen tapahtuma-ajankohdasta aina syyttäjän antamaan päätökseen. Syyttäjän ratkaisut -tilasto ei sisällä tietoja syyttäjän vahvistamista rangaistus määräyksistä.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Syyttäjän ratkaisemat asiat 2001–2010.....	4
Liitetaulukko 2. Syyttäjällä ratkaistut jutut, syytteet ja syyttäjällä päättyneet jutut syyttäjävirstoittain 2010.....	4
Laatuseloste: Syyttäjän ratkaisut.....	5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Syyttäjän ratkaisemat asiat 2001–2010

Vuosi	Yhteensä	Syyttäjällä päättyneet jutut		Syyte	
		lkm	%	lkm	%
2001	71 956	22 687	32	49 269	68
2002	80 374	21 418	27	58 956	73
2003	81 036	19 256	24	61 780	76
2004	87 239	20 169	23	67 070	77
2005	85 052	20 444	24	64 608	76
2006	83 046	20 733	25	62 313	75
2007	78 443	18 562	24	59 881	76
2008	80 995	18 175	22	62 820	78
2009	77 402	17 081	22	60 321	78
2010	78 294	17 172	22	61 122	78

Liitetaulukko 2. Syyttäjällä ratkaistut jutut, syytteet ja syyttäjällä päättyneet jutut syyttäjävirstoittain 2010

Alue	Syyttäjällä ratkaistut jutut yhteensä	Syytteet		Syyttäjällä päättyneet jutut		Aika tekopäivästä syyttäjän päätöspäivään keskimäärin, kk.	Aika syyttäjälle saapumispv. syyttäjän päätöspäivään keskimäärin, kk.
		Yhteensä	Vastaajien lukumäärä	Yhteensä	Vastaajien lukumäärä		
Koko maa	78 294	61 122	82 892	17 172	23 897	7.6	2.2
Valtakunnansyyttäjävirsto	569	12	23	557	714	12.6	1.5
Paikalliset syyttäjävirstot	77 725	61 110	82 869	16 615	23 183	7.6	2.2
Helsinki	12 233	9 921	13 237	2 312	3 224	9.4	3.2
Länsi-Uusimaa	5 394	3 851	5 180	1 543	2 090	9.3	3.2
Itä-Uusimaa	4 894	3 463	4 704	1 431	1 838	7.5	2.3
Kanta-Häme	4 582	3 632	4 801	950	1 337	6.0	1.8
Päijät-Häme	3 290	2 637	3 417	653	908	4.7	1.0
Kaakkois-Suomi	4 044	3 282	4 288	762	1 099	6.9	2.0
Varsinais-Suomi	6 654	5 382	7 188	1 272	1 758	6.9	1.6
Pirkanmaa	6 648	5 463	7 688	1 185	1 662	6.2	1.2
Satakunta	3 396	2 609	3 627	787	1 092	8.2	1.7
Pohjanmaa	5 425	4 334	6 140	1 091	1 593	8.7	3.0
Keski-Suomi	3 725	2 864	4 053	861	1 284	7.9	2.1
Itä-Suomi	7 832	6 152	8 092	1 680	2 401	6.3	1.5
Oulu	6 247	4 950	7 010	1 297	1 816	7.4	2.1
Lappi	2 876	2 195	2 945	681	921	8.4	2.7
Ahvenanmaa	485	375	499	110	160	9.0	1.0

Laatuseloste: Syyttäjän ratkaisut

1. Tilastotietojen relevanssi

Syyttäjän ratkaisut -tilasto keskittyy kuvaamaan syyttäjän toimintaa alueellisesti ja rikoksittain. Tilasto sisältää tietoja syyttäjällä päätyneitten juttujen ja syyttämättä jätettyjen määrästä sekä ratkaisuun kuluneesta ajasta.

Rikosprosessi voidaan jakaa esitutkintaan, syyteharkintaan, oikeudenkäyntiin ja täytäntöönpanoon. Syyteharkinnassa ratkaistaan poliisin suorittaman esitutkinnan perusteella, onko aihetta nostaa epäiltynä olevaa henkilöä vastaan syyte. Syyttäjän on arvioitava, täyttääkö tutkittava teko jonkin rikoksen tunnusmerkistön, onko näyttö riittävä syytteen nostamiseksi sekä lopuksi, soveltuuko tapaukseen jokin toimenpiteestä luopumisen mahdollistava säännös. Syyttäjän on nostettava syyte, jos on olemassa todennäköisiä syitä rikoksesta epäillyn syyllisyyden tueksi. Syytteen nostamisen vaihtoehtoja ovat tietyin laissa säädettyin edellytyksin rangaistusmääräyksen antaminen tai syyttämättä jättäminen.

Syyttäjätilastot sisältävät kaksi osaa, tilaston syyttäjän käsittelemistä jutuista ja tilaston syyttämättä jätetyistä. Edellisessä tilastossa ovat syyttäjällä päätyneet jutut sekä syyttäjävirstoittain että rikoksittain. Jälkimmäisessä tilastossa on esitetty seuraamusluontoisesti syyttämättä jätetyt ja muun syyn takia syyttämättä jätetyt.

Seuraamusluontoinen syyttämättä jättäminen tarkoittaa syyttäjän jossakin tapauksessa sen erityispiirteiden vuoksi jonkin lainsäädännön nojalla tekemää päätöstä jättää syyte ajamatta, vaikka on riittävä näyttö syytteen ajamiseksi. Päätös jättää syyte seuraamusluontoisesti ajamatta sisältää samalla toteamuksen henkilön syyllistymisestä rikolliseen tekoon.

Syyttäjällä päätyneissä jutuissa on tilastoyksikkönä juttu. Koko jutun katsotaan päätyneen syytteeseen, jos siinä yksikin rikos on päättynyt syytteeseen.

Syyttämättä jätettyjen tilastossa tilastoyksikkönä on vuodesta 2001 lähtien syyttämättä jätetty henkilö, kun se aikaisempina vuosina on ollut syyttämättäjättämispäätös. Tilastossa ovat henkilöt, joilla on jutussa pelkästään rikoksia, joista on tehty syyttämättäjättämispäätös. Rikokseksi otetaan syyttämättä jätetyn päärikos.

Asialuokitukseksi syyttäjän toimintaa kuvaavissa tilastoissa käytetään kolminumeroista rikosnimikkeistöä.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kokonaisuaineistoon. Tilaston perusaineisto on saatu automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuvasta oikeushallinnon ylläpitämästä syyttäjien ja alioikeuksien rikosasioiden asianhallintajärjestelmästä, josta käytetään lyhennettä Sakari.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastossa ovat kaikki vuoden aikana syyttäjillä vireillä olleet rikosasiat, jotka on kirjattu Sakariin. Tilastojen perusaineistona Sakaria voidaan pitää hyvänä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilaston perusaineisto poimitaan tilastovuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Tulokset valmistuvat toukokuun aikana.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tietoja syyttäjän ratkaisemista rikosasioista julkaistaan internetissä Tilastokeskuksen PX-Web StatFin-tietokantapalvelussa osoitteessa <http://pxweb2.stat.fi>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastojen vertailtavuuteen vaikuttavat lainmuutokset sekä Sakarin käyttöönotto vaiheittain. Vuoteen 1999 asti tiedot syyttäjän toiminnasta saatiin rikosdiarista ja vuosina 2000 - 2003 Sakarista sekä RD2000 diarista. RD2000 diarista ei saatu kaikkia samoja tietoja kuin Sakarista, joten tiedot ovat osittain puutteellisia niiden juttujen osalta, jotka olivat vanhassa rikosdiarissa. Vuodesta 2004 lähtien tilastot on tehty vain Sakariin kirjatuista jutuista.

Yleiset rikosoikeudelliset toimenpiteistä luopumista koskevat säännökset uudistuivat 1.1.1991 voimaan tulleella rikoslain voimaanpanemisesta annetun asetuksen (RVA) muuttamisella. Rikosprosessiuudistuksen yhteydessä syytteestä luopumista koskevat säännökset siirrettiin rikoslain voimaanpanoasetuksesta uuteen lakiin rikosasioiden oikeudenkäynnistä (ROL), joka tuli voimaan 1.10.1997. Vuonna 1991 voimaan tulleen lain säännöksiä sovelletaan kuitenkin lähes samanlaisena rikosprosessiuudistuksen jälkeenkkin.

Ylempien syyttäjien organisaatiota muutettiin 1.12.1997 voimaan tulleilla laeilla. Ylimmän syyttäjän tehtävät siirrettiin oikeuskanslerilta valtakunnansyyttäjälle, joka johtaa valtakunnansyyttäjänvirastoa. Valtakunnansyyttäjä on kaikkien yleisten syyttäjien esimies sekä johtaa ja kehittää syyttäjäntoimintaa.

Aikaisemmin väliportaana syyttäjänä toimineiden lääninsyyttäjien tehtävät siirrettiin valtakunnansyyttäjänvirastossa työskenteleville valtiosyyttäjille, joilla on toimivalta syyttäjäntehtävissä koko maassa. Valtiosyyttäjien ensisijaisena tehtävänä on huolehtia syyttäjäntehtävistä yhteiskunnan kannalta merkittävimmissä rikosasioissa.

Paikallissyyttäjien organisaatio uudistettiin 1.12.1996 lukien. Kaupunginviskaalinvirastojen ja nimismiespiirien tilalle muodostettiin 90 kihlakuntaa. Samasta ajankohdasta lähtien syyttäjäntoimi siirrettiin oikeusministeriön hallinnonalalle.

Paikallisena syyttäjäviranomaisena oli kihlakunnansyyttäjä. Kihlakunnansyyttäjä toimi syyttäjänvirastossa tai kihlakunnanviraston syyttäjäosastossa. Kihlakunnansyyttäjän toimialueena oli yleensä yksi kihlakunta, mutta tehtäviä voitiin hoitaa myös eri kihlakuntien yhteistoiminnassa sekä toisen kihlakunnan alueella. Organisaatiomuutos ei koskenut Ahvenanmaan maakunnansyyttäjänvirastoa.

Syyttäjäorganisaatio uudistui huhtikuun alussa 2007. (Valtioneuvoston asetus syyttäjänvirastojen toimialueista ja päätoimipaikoista 1.2.2007/89). Syyttäjänvirastojen määrä väheni 15:een ja ne muodostettiin aikaisempien yhteistoiminta-alueiden pohjalta. Päätoimipaikan lisäksi syyttäjänvirastoilla voi olla paikallisia palvelutoimistoja.

Tilastossa vuodet 2006 - 2008 esitetään uuden syyttäjäpiiriin mukaisesti. PX-Web StatFin -palveluun jäävät lisäksi vuodet 2002 - 2006 aikaisempien syyttäjänvirastojen mukaisesti tehtyinä.

Syyttämättä jätettyjen osalta tilastointi on muuttunut vuonna 2008 siten, että tilastoon otetaan kokonaan syyttämättä jätetyn henkilön päärikos, kun se aikaisemmin oli jutun päärikos. Rikoksittain tilasto eroaa jonkun verran aikaisempien vuosien tilastoista ja sen vuoksi vuodesta 2008 on aloitettu uusi aikasarja. Syyttämättä jätettyjen lukumääriin ja syyttämättä jättämisperusteiden määriin muutos ei vaikuta.

Valtakunnansyyttäjänvirasto tuottaa vuosikertomuksissaan tilastoja syyttäjälaitoksen toiminnasta. Näiden julkaisujen tilastot eivät ole täysin yhtenäisiä Tilastokeskuksen Syyttäjän ratkaisut -tilaston kanssa. Erot tilastojen välillä johtuvat lähinnä siitä, että vuosikertomusten luvut sisältävät esitutkintalain rajoittamisasioita (ETL), jotka puolestaan eivät sisälly Tilastokeskuksen tilastoon.

7. Yhtenäisyys

Tiedot syyttäjän antamista rangaistusmääräyksistä eivät sisälly tilastokeskuksen PX-Web StatFin-tietokantapalvelun taulukoihin. Rangaistusmääräystietoja voi tiedustella tilastokeskuksen oikeustilastoista.

Tilastossa käytetyt asia- ja alueluokitukset löytyvät Tilastokeskuksen PX-Web StatFin-tietokannasta. Kolminumeroinen rikosnimikkeistö on myös Tilastokeskuksen luokitus-palvelussa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi osoitteessa: http://tilastokeskus.fi/tk/tt/luokitukset/index_muut.html.

Lisätietoja

Heli Hiltunen (09) 1734 3314

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

oikeus@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Oikeustilastot, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute